

VERSLAG van de digitale vergadering van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water op 19 mei 2021

Voorzitter:

mr. S.F. van Ulzen

Namens GS aanwezig: ir. R. van Muilekom (gedeputeerde), mr. drs. H.G.J. Bruins Slot (gedeputeerde) en ir. H.P. van Essen (gedeputeerde)

Aanwezig: I. Bouabid (lijst Bittich), A.C. Boelhouwer (GroenLinks), H. van Déun (PVV), H. Chidi (D66), drs. E.H.R. Dinklo (JA21), M. van Elteren (GroenLinks), drs. J. Germs (50PLUS), J.C.A.M. van Gilse BSc (VVD), F. Hazeleger (SGP), K. de Heer (ChristenUnie), drs. B.C. de Jager (VVD), M. de Jong (GroenLinks), dr. A.R.S. Karataş (GroenLinks), T. Koelewijn-Koelewijn (CDA), N.A. Krijgsman (PvdA), M. Lejeune-Koster (PvdA), O. de Man (VVD), G.G.J. Mulder (PvdA), H.J. Rikkoert MSc (ChristenUnie), A.G. van Schie (VVD), W. van der Steeg (PvdD), T. Schipper (SP), A.M. Stegenga (CDA), H.O. Suna (PvdA), L.E. Veen (D66), T.M.S. Vrielink (GroenLinks), C. Westerlaken (CDA), ir. M. de Widt (D66) en ing. H.I. Wolting (ChristenUnie);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

M.L. Engelsman (griffier), M. Hooyman, J. Sellink, M. Smit, E. Ijsbrandij en R. Schotsman (verslag)

1 Opening en algemeen

1.1 Opening

De voorzitter, mevrouw Van Ulzen, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. De commissie heeft een lange middag te gaan met de nadruk op het onderwerp wonen. De voorzitter vraagt de Statenleden in de chat aan te geven als ze vragen hebben.

De voorzitter maakt van de gelegenheid gebruik om mevrouw De Haan veel sterkte te wensen, zij wordt binnenkort geopereerd aan haar schildklier. Mevrouw De Haan wenst de commissie veel succes en plezier in de vergadering.

1.2 Vaststellen agenda

De voorzitter deelt mee dat een groot aantal partijen het verzoek heeft gedaan om de mastergrondexploitatie Hart van de Heuvel en grondexploitatie Vliegbasis Soesterberg te bespreken. Hier zijn ook vragen over gesteld en de antwoorden zijn in het Stateninformatiesysteem te vinden. Hier is een uur de tijd voor gevonden en dit punt zal vanaf vijf uur in de Statenzaal worden besproken, gezien de geheime aard van de stukken. Daarom is het de bedoeling dat deze sessie uiterlijk om 16.50 uur wordt beëindigd.

De voorzitter licht toe dat er een paar mededelingen en rondvragen zijn en dat daarna wordt overgegaan naar de presentatie over wonen. Het tweede deel zal het gesprek met de commissie en de gedeputeerden zijn, ook over wonen.

De agenda wordt vastgesteld.

1.3 Mededelingen

De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Bruins Slot voor een mededeling.

Gedeputeerde Bruins Slot memoreert dat de heer van Déun bij de informatiesessie over de Bossenstrategie vroeg of de afbeelding van de oude bosgroeiplaatsen en het rapport dat daar onder ligt van de Wageningen Universiteit openbaar wordt. Het rapport is nu nog in conceptvorm en moet nog definitief worden. De Staten hebben alvast een voorinzicht gekregen op de kaart. Het college verwacht dat het rapport voor de zomer opgeleverd is en dat het dan ook aan de Staten verstrekt kan worden.

De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Van Essen.

Gedeputeerde Van Essen stelt dat in de Omgevingsvisie die op 10 maart is vastgesteld staat dat samen met ondernemers en gemeenten de toekomst van de glastuinbouw verder zal worden verkend. Er speelt iets in de Harmelerwaard in Woerden. De gemeente Woerden heeft samen met de provincie en andere betrokkenen een aanpak voor een verkenning opgesteld voor dat gebied en deze is op 20 april in het college van B&W van Woerden vastgesteld. De komende tijd zal de gemeente in het kader van de gemeentelijke Omgevingsvisie, input van bewoners en betrokkenen ophalen en zal dit meenemen in deze verkenning. De provincie is hier ook nauw bij betrokken. Het doel is om tot een breed gedragen toekomstperspectief voor de Harmelerwaard te komen. De verkenning heeft dan ook een brede scope. De gedeputeerde zal de Staten over het vervolg blijven informeren.

1.4 Ingekomen stukken RGW

De voorzitter licht toe dat de Statenleden kennis hebben kunnen nemen van de ingekomen stukken.

1.5 Verslag van Statencommissie RGW 24 maart 2021

De voorzitter deelt mee dat er geen opmerkingen zijn ontvangen over het verslag van 24 maart en dat het verslag wordt vastgesteld. Met hartelijke dank aan de notulist voor al het werk.

1.6 Termijnagenda RGW en lijst moties

De voorzitter vraagt de Statenleden in de chat aan te geven als er opmerkingen zijn over de termijnagenda en de lijst met moties.

De voorzitter memoreert dat de commissie al eerder schriftelijk is benaderd over het procesvoorstel voor de PCL. Bij de termijnagenda kunnen de Statenleden het Memo voorstel procesaanpak tussentijdse evaluatie PCL en vervolgstappen vinden. Een aantal fracties heeft zich aangemeld om deel te nemen aan de evaluatie. De personen die zich hebben aangemeld zullen op korte termijn benaderd worden om een afspraak te maken hierover. Ook zullen de gedane suggesties bij de evaluatie worden meegenomen. De voorzitter dankt de commissie voor haar actieve houding hierin.

De voorzitter licht toe dat er drie verzoeken zijn voor bijeenkomsten. De afspraak is gemaakt dat er, gezien de volle agenda's, een soort minimum belangstelling moet zijn om een bijeenkomst ook daadwerkelijk te organiseren.

Acht fracties hebben aangegeven deel te willen nemen aan de faunabeheerbijeenkomst, waarvan er zes een voorkeur hadden voor variant 2, inclusief een veldbezoek. Dit zal worden opgepakt met de faunabeheereenheid. Deze bijeenkomst zal dus worden ingepland, inclusief veldbezoek voor zover dat mogelijk is.

Het tweede verzoek betrof de LTO-Noord masterclass. Drie fracties hebben aangegeven interesse te hebben maar een meerderheid heeft aangegeven geen interesse te hebben. Dit is te weinig om een brede bijeenkomst te organiseren en voorgesteld wordt om de gegevens van de fracties die wel geïnteresseerd zijn aan LTO-Noord door te geven zodat zij contact met deze fracties kunnen opnemen. Deze fracties zijn SGP, CDA en PVV. Als een fractie niet wil dat de gegevens worden doorgegeven dan kunnen zij dat aan de griffier doorgeven.

Het derde verzoek is om over kattenafschot in gesprek te gaan. Vier fracties hebben aangegeven hier een sessie over te willen organiseren. Een aantal andere fracties heeft, best krachtig, aangegeven hier niets voor te voelen. Derhalve is dit ook te weinig belangstelling om hier een sessie over te organiseren.

De heer Hazeleger memoreert dat er ooit in de commissie twee uur over kattenafschot is gesproken. Er is toen, tussen de bedrijven door, een motie ingediend in de Staten en die motie is aangenomen. Deze motie is wat krachtiger uitgevoerd dan dat je uit het dictum zou kunnen afleiden en spreker begrijpt nu dat niemand daar over wil praten en is daar verbaasd over. Spreker meent dat de motie heel anders is uitgevoerd dan dat in het dictum staat, de uitvoering gaat verder, en is van mening dat de Staten het hier over zouden moeten hebben in een goede discussie.

De heer De Heer geeft aan dat zijn fractie heeft geprobeerd aan te geven mee te willen doen aan de masterclass van LTO, maar dat de ChristenUnie net niet werd genoemd. De gegevens van de fractie van de ChristenUnie mogen doorgegeven worden aan LTO-Noord.

Mevrouw Van Gilse geeft aan ook graag te willen aanhaken bij de masterclass. Spreker deelt de mening van de heer Hazeleger over de uitvoering van de motie en zou hier ook graag over in gesprek gaan.

De voorzitter geeft aan dat het helpt als zulke vragen vooraf per mail naar de griffie worden gestuurd.

Mevrouw Krijgsman licht toe dat een andere motie, die met een ruime meerderheid is aangenomen, niet uitgevoerd kan worden omdat de jagers weigeren om simpelweg de chips te checken. Er kan dan wel gezegd worden dat er nog een brede dialoog moet komen maar voor spreker houdt het ook gewoon een keer op. Spreker is blij dat de gedeputeerde de keuze heeft gemaakt om, omdat die motie niet uitgevoerd kon worden, de motie over kattenafschot wat breder uit te voeren. Spreker heeft dan ook geen behoefte aan nog een discussie hierover.

De voorzitter geeft aan hiermee dit onderwerp af te sluiten. Wellicht kan er in de toekomst wel weer over worden gesproken maar voor nu is er onvoldoende belangstelling voor.

De voorzitter licht toe dat gedeputeerde Bruins Slot gevraagd heeft of er animo is voor een werkbezoek Rivierkreeften exotenbestrijding. Hier volgt nog een e-mail over. Er wordt nog geprobeerd een werkbezoek bossenstrategie te plannen, vanzelfsprekend binnen de regels. Deze twee vragen komen dus nog naar de commissie en de voorzitter verzoekt de leden om hier per mail op te antwoorden.

1.7 Rondvraag

De voorzitter geeft aan dat de rondvraag van D66 Bomenkap Henschotermeer voor gedeputeerde Schaddelee schriftelijk is geschied. De gedeputeerde kan vandaag niet aanwezig zijn maar de indieners hebben aangegeven dat de schriftelijke beantwoording voor hen voldoende was. De beantwoording is in het systeem terug te lezen en daarmee is deze rondvraag afgerond.

De voorzitter deelt mee dat D66 een rondvraag heeft ingediend voor gedeputeerde Van Essen over de Vinkeveense Plassen en dat er een aanvullende rondvraag is ingediend door ChristenUnie en GroenLinks.

Gedeputeerde Van Essen dankt de indieners voor hun vragen aangaande het bestemmingsplan Vinkeveense Plassen, de memo die daar over verstuurd is en de brief die het college hier over heeft ontvangen het college van B&W van de gemeente De Ronde Venen. Dat college toont zich in de brief bezorgd over de voortgang op het bestemmingsplan en de provinciale inzet. De gedeputeerde wijst erop dat bij agendapunt 3.7 de stukken zijn te vinden, inclusief een schriftelijke beantwoording op de vragen die andere fracties over dit onderwerp hebben gesteld.

De gemeente De Ronde Venen werkt al langere tijd aan een nieuw bestemmingsplan voor het gebied van de Vinkeveense Plassen. Dat is een complex traject waarin veel verschillende belangen een rol spelen, zoals het behoud van cultuurhistorische legakkers, omgaan met illegale bebouwing die daar veel aanwezig is, handavingskwesities die daar mee samenhangen en bescherming van natuurwaarden. De gemeente De Ronde Venen loopt vast in dit dossier en heeft de provincie gevraagd om ondersteuning. De gedeputeerde heeft deze ondersteuning eerder al toegezegd en hij was dan ook verrast door de vrij stevige bestuurlijke brief die het college van B&W hier over stuurde. De provincie denkt actief mee over het plan en biedt ondersteuning om het bestemmingsplan in overeenstemming te krijgen met het provinciaal beleid. De gedeputeerde heeft hier regelmatig contact over met de betreffende wethouder. De gedeputeerde meent dat de regie over het bestemmingsplan moet blijven waar het hoort, ook wettelijk, bij de gemeente. De provincie heeft ook de verantwoordelijkheid om toe te zien op een goede bescherming van het NNN en een aantal andere provinciale belangen. Bij het vaststellen van de omgevingsverordening en de Omgevingsvisie hebben de Staten aangegeven belang te hechten aan het goed beschermen van de natuurwaarden. Dat is in

deze casus ingewikkeld, ook omdat er jarenlang niet is gehandhaafd en er veel illegale bebouwing is. Het is niet eenvoudig om, als een deel van die bebouwing gelegaliseerd wordt, te compenseren, dit financieel uitvoerbaar te krijgen en te komen tot een bestemmingsplan dat handhaafbaar is. Het college meent dat voorkomen moet worden dat er een oplossing wordt gevonden voor de huidige problematiek maar dat de komende jaren de geschiedenis zich gaat herhalen.

De gedeputeerde voelt de verantwoordelijkheid en spant zich ook in om met de gemeente te zoeken naar een passende oplossing, daar vinden op dit moment ook gesprekken over plaats en de Staten zullen door de gedeputeerde op de hoogte gehouden worden over de vorderingen. Op 7 juni staat er weer een bestuurlijk overleg over dit onderwerp gepland.

De heer De Heer geeft aan dat zijn rondvraag was of dit moeilijker wordt door de komst van de Omgevingswet. De gemeente De Ronde Venen geeft in de brief te vrezan dat het onder de Omgevingswet haast onmogelijk wordt. Spreker meent juist dat een integrale aanpak onder de Omgevingswet juist gemakkelijker zou kunnen zijn. Spreker vraagt of de angst van de gemeente terecht is en of het per se dit jaar moet.

De heer Hazeleger geeft aan dat het vaker voorkomt dat de gemeente een conflict heeft en een stevige brief stuurt en dat de gedeputeerde zich daar over verbaast omdat hij meent dat hij zo goed in gesprek is met de gemeente. Dat blijkt niet uit de brief.

Spreker stelt dat de gemeente heeft aangegeven dat de provincie een projectleider zou sturen en dat dat niet is gedaan. Gevraagd wordt hoe dat zit.

Mevrouw De Widt sluit aan bij de vraag van de SGP en vraagt hoe het zit met de projectleiding en de ambtelijke ondersteuning en vraagt of die er nu wel of niet is.

Mevrouw Van Elteren vraagt hoe de Staten hier over op de hoogte gehouden worden.

De voorzitter geeft aan dat de heer Westerlaken via de chat heeft gevraagd wanneer de wet in werking treedt.

Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat wanneer de wet in werking treedt nog boven de markt hangt. De Omgevingswet schrijft voor dat er één omgevingsplan voor het hele grondgebied van een gemeente moet worden gemaakt. De gemeente ervaart op dat punt druk en heeft zorg dat dat complicerend kan werken en tot vertraging kan leiden op dit dossier. De nieuwe wet en werkwijze leidt, na zo een lang traject, voor de gemeente tot wat onzekerheden en daarom heeft het de voorkeur van de gemeente om het voor inwerkingtreding van de Omgevingswet af te ronden. De gedeputeerde geeft aan begrip te hebben voor de urgentie die de gemeente op dat gebied ervaart. Er wordt gesproken over het misschien iets naar achter schuiven van invoering van de wet en dat zou de gemeente iets meer lucht kunnen geven. Er is nu al de interim omgevingsverordening die op deze punten veel ruimte biedt. Dat is ook de reden dat de gemeente het bestemmingsplan voor de Omgevingswet zou willen vaststellen.

De gedeputeerde licht toe te hebben toegezegd dat er ondersteuning komt vanuit de provincie en die is er ook. Dat is niet een projectleider voor het bestemmingsplan, het is aan de gemeente om het bestemmingsplan op te stellen. Er is een projectleider die voor de coördinatie van de provinciale betrokkenheid zorgen waar verschillende mensen bij betrokken zijn. De gedeputeerde meent dat daar het misverstand ligt. Daarnaast heeft er zowel bij de gemeente als bij de provincie tijdelijk wisseling van de wacht plaatsgevonden en dat zou het misverstand ook in de hand hebben kunnen gewerkt. De gedeputeerde stelt voor om via een memo of een mededeling in de commissie de Staten te informeren als er voortgang is.

De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Bruins Slot voor haar rondvraag van de PvdA over het remmen van de bodemdaling in het veenweidegebied door innovatie.

Gedeputeerde Bruins Slot licht toe dat de heer Mulder een vraag heeft gesteld naar aanleiding van het bericht op de Provinciale pagina in de lokale pers, aflevering mei 2021. De kernvraag is of duidelijk is hoe veelomvattend de opgave is en wat dat vraagt van de stakeholders in het gebied. De provincie

Utrecht staat voor de opgave om bodemdaling af te remmen en de CO₂-uitstoot te verminderen. De ambitie is het afremmen van de bodemdaling met gemiddeld 50% in 2030 en deze is vastgelegd in de provinciale Omgevingsvisie. Daarmee wordt ook ingezet op het toekomstbestendig maken van het bijzondere veenweidegebied waarbij een vitale agrarische sector belangrijk is en waar de provincie ook natuur- en klimaatdoelen wil realiseren. Om dat in dat gebied, wat een derde van de provincie beslaat is het van belang om een goede samenwerking te hebben met de agrariërs omdat zij essentieel zijn om deze opgave te realiseren.

De gedeputeerde is blij dat er een groep boeren in Woerden is geweest die met het project 'Veenweide in beweging' hun nek hebben uitgestoken door aan te geven wel te willen experimenteren en monitoren om te kijken hoe het gebied toekomstbestendig gemaakt kan worden. Dit gaat niet alleen om de aanleg van waterinfiltratiesystemen maar deze boeren hebben ook gekeken naar verbreding van hun activiteiten om zo ook economisch rendabel te blijven. Dit is een leerproces, om zo samen met de boeren en het waterschap lessen te trekken, ook voor het opstellen van de regionale veenweidestrategie wat samen met de waterschappen en de gemeenten wordt gedaan. Als opmaak naar deze strategie wordt er ook gewerkt aan het koersdocument waarin het proces, de uitgangspunten en de aanpak verwoord is. De transitie is nodig naar een duurzame landbouw die in lijn ligt met de Landbouwvisie met betrekking tot economisch rendabele, klimaatneutrale, circulaire en natuurinclusieve landbouw. Dit koersdocument wordt binnenkort naar de Staten gestuurd ter informatie. Het betreft dus een van de boeren die aangeeft hoe hij het proces heeft ervaren. De transitie is inderdaad heel veelomvattend, het vraagt veel van het gebied en het ligt in lijn met de lijn die in de Landbouwvisie is vastgesteld.

De heer Mulder geeft aan dat het initiatief vanuit de PvdA van harte wordt toegejuicht. De onderwaterdrainage gaat volgens spreker zeker werken en hier moet mee worden doorgegaan. Waar de fractie op aansloeg was het 'niets aan de hand-plaatje' wat er boven stond en de titel 'Melkveehouders zien voldoende kansen voor agrariërs in veengebieden' waardoor het risico ontstaat dat bij melkveehouders de indruk ontstaat van een provincie die in brede zin de toekomst van de bestaande activiteiten wil borgen en dat zou een onderschatting van de opgave zijn. Het is terecht dat de gedeputeerde dit zojuist in een bredere context heeft geplaatst. Spreker meent dat er juist naar agrariërs toe een eerlijk beeld geschetst moet worden van de opgave. Spreker wilde aandacht vragen voor de ingrijpende afwegingen waar de partijen de komende periode voor staan en waar het koersdocument voldoende op ingaat.

Gedeputeerde Bruins Slot licht toe dat het, zeker voor de boeren die hebben meegedaan, een ingrijpend proces is geweest. Zij zijn jaren bezig geweest met wat wel en wat niet kan en wat dat voor hun bedrijfsvoering betekent. Dit kan natuurlijk niet allemaal in zo een kort artikel worden samengevat. De gedeputeerde heeft veel waardering voor het doorzettingsvermogen dat ze hebben laten zien. Zij zijn voorlopers geweest en het is mooi dat de heer Mulder dat ook zo ziet en ook benoemt.

De voorzitter stelt vast dat daarmee deze rondvraag is afgerond.

Mevrouw De Widt geeft aan nog geen antwoord te hebben gekregen op haar laatste vraag. In de brief van de gemeente was aangegeven in een bepaalde richting te willen zoeken door aan de westkant een deel aan te wijzen voor natuurcompensatie. Spreker vraagt of er inhoudelijk al in de buurt wordt gekomen van een oplossing van dat stuk van het probleem waar de provincie verantwoordelijk voor is, de natuurcompensatie. Spreker vraagt of het gaat lukken en of de gemeente een goede suggestie heeft gedaan.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat dit samen met de gemeente en Arcadis wordt onderzocht. Er wordt gekeken of er bij het gebied Het Meertje natuurcompensatie haalbaar is en binnen het provinciale ruimtelijke beleid passend gemaakt kan worden en met betrekking tot de NNN-compensatie. Dit onderzoek loopt en is hangt samen met de rest van het bestemmingsplan. Natuurcompensatie is een belangrijk maar lastig onderdeel, ook in financiële zin. Hoeveel gecompenseerd moet worden hangt samen met hoeveel er gelegaliseerd gaat worden. De denkrichting is in elk geval de moeite waard om te onderzoeken.

De voorzitter sluit hiermee dit agendapunt.

2 Ter bespreking

2.1 Wonen, inclusief presentatie

De voorzitter licht toe dat er 45 minuten zijn gereserveerd voor een presentatie van mevrouw Machteld Hooyman. De voorzitter stelt voor dat de leden hun vragen in de chat aan te geven en met de beantwoording te wachten tot na de presentatie. Na dit deel zal er een korte pauze zijn en dan volgt het gesprek. De voorzitter dankt de commissieleden voor hun bijdrage en meedenken en het initiatief om voor dit onderwerp wat meer tijd en ruimte te nemen. De directe opwaardering kwam van 50PLUS, GroenLinks, PvdA en VVD maar de voorzitter meent dat dit onderwerp ieders belangstelling heeft. Het beeld is dat er in het tweede deel niet alleen vragen aan de gedeputeerde worden gesteld maar dat de commissie haalt en brengt en ook met elkaar in gesprek gaat.

De presentatie duurt ongeveer 20 minuten en daarna is er tijd voor de beantwoording van de vragen. Aan het eind van dit agendapunt zal de voorzitter bij de leden ophalen hoe zij staan ten opzichte van een vervolg door met de corporaties verder in gesprek te gaan over doelgroepwoningen en andere zaken die daar bij horen.

Gedeputeerde Van Muilekom geeft aan blij te zijn dat er nu wat meer tijd is om over wonen te praten omdat er veel speelt. Mevrouw Hooyman zal tijdens haar presentatie laten zien wat de provincie allemaal doet op dit gebied en de gedeputeerde zou het graag van de leden horen als zij zich afvragen waarom iets niet wordt opgepakt. De gedeputeerde wil graag van de Staten horen wat er gemist wordt of waar meer aandacht aan besteed zou moeten worden en is van mening dat iedereen het doel heeft dat er meer woningen moeten komen en vooral ook voldoende betaalbare woningen.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Hooyman en vraagt haar zichzelf kort te introduceren.

Mevrouw Hooyman deelt haar presentatie op het scherm en voegt daar het volgende aan toe.

Mevrouw Hooyman licht toe vorig jaar te zijn gestart als programmamanager van het Programma Versnelling Woningbouw. De leden hebben de pres vooraf ontvangen. Er staat heel veel informatie in en spreker geeft aan per sheet de highlights te zullen toelichten. Er zijn twee collega's van mevrouw Hooyman in de vergadering aanwezig en zij kunnen eventueel ook vragen van de commissie beantwoorden.

Spreker zal ingaan op:

1. de verantwoordelijkheden van de provincie op het gebied van wonen
2. de instrumenten die de provincie gebruikt om het wonen binnen de provincie te stimuleren
3. de monitoring
4. een aantal projecten die de provincie vanuit het programma ondersteunt

1. Verantwoordelijkheden

Spreker licht toe dat de grondwet voorschrijft dat de verantwoordelijk voor de bevordering van voldoende wooneigenheid de zorg is van de overheid. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bouwen van voldoende woningen voor de juiste doelgroepen. De provincie zit meer op de bovenlokale aspecten en op het toetsen en het Rijk is de systeemverantwoordelijke die zorgt voor een heldere verdeling van rollen en verantwoordelijkheden van partijen op het gebied van wonen.

Bij de bovenlokale aspecten valt te denken aan kwantitatief het aantal woningen in relatie tot de behoefte, de afweging van woningbouwlocaties die buiten het stedelijk gebied vallen en allerlei kwalitatieve waarden. Formeel beoordeelt de op de bestemmingsplannen van de gemeenten en de provincie heeft een rol bij het interbestuurlijk toezicht bij de huisvesting van statushouders door gemeenten.

De gemeenten zijn er verantwoordelijk voor dat er voldoende woningen gebouwd worden voor de juiste doelgroepen. De gemeenten maken ook de prestatieafspraken met de corporaties,

ontwikkelaars en andere initiatiefnemers. De gemeente kan ook de woonruimteverdeling beïnvloeden en de vastleggen in de huisvestingsverordening.

De beleidskaders die de provincie hanteert zijn de provinciale Omgevingsvisie, de interim omgevingsverordening en het Kader Regionaal programmeren. In het regionaal programmeren is de provincie in gesprek met de regio en de gemeenten om te kijken op welke locaties wonen en werken kunnen plaatsvinden. De essentie van de drie regionale programma's van Utrecht, Amersfoort en Foodvalley komen samen in het Provinciaal programma voor wonen en werken.

De besluitvorming over dit Provinciaal programma vindt plaats door Gedeputeerde Staten. In met het ontwerpprogramma en in september zal dit definitie vastgesteld worden. De Provinciale Staten krijgen hier in juni een informatiebrief over in juni. Het programma wordt jaarlijks herijkt en aangepast. Eind volgend jaar zal dus een tweede programma worden vastgesteld.

De belangrijkste rollen van de provincie zijn stimuleren, participeren en realiseren. Zo is de provincie samen met regio's betrokken bij het opstellen van regionale visies en strategieën, is er de regionale programmering en is er het Programma Versnelling Woningbouw.

Daarnaast heeft de provincie een regulerende taak, met name in de verordening t.a.v. de woningbouwlocaties waarin criteria en voorwaarden staan. Daarnaast moet het passen in het provinciale programma.

Een andere rol is informeren en communiceren, bijvoorbeeld via de Monitor Wonen.

De rol die de provincie speelt in het Programma Versnelling Woningbouw is in eerste instantie die van verbinder, aanjager en kennisdeeler. De provincie bouwt zelf niet maar probeert gemeenten, ontwikkelaars en corporaties wel te stimuleren en te ondersteunen, bijvoorbeeld door het inzetten van expertise en meedenkkraft. Veel gemeenten hebben zowel kwantitatief als kwalitatief een gebrek aan capaciteit en de provincie kan daar via de flexpool ondersteuning in bieden. De provincie kan ook financiële middelen beschikbaar stellen via de subsidieverordening. De provincie heeft een groot netwerk van partijen in de bouwketen en probeert deze partijen bij elkaar te brengen en de samenwerking te bevorderen. Dit wordt onder andere gedaan door kennissessies en monitoring. Daarnaast is het actief signaleren en agenderen van thema's, richting het rijk heel belangrijk.

2. de instrumenten die de provincie gebruikt om het wonen binnen de provincie te stimuleren
Belangrijke financiële instrumenten zijn de Rijksinstrumenten, de Woningbouwimpuls en het Volkshuisvestingsfonds. Deze instrumenten stellen gemeente in staat om bij het Rijk geld aan te vragen om grote woningbouwprojecten mee te stimuleren. Het volkshuisvestingsfonds is met name gericht op herstructurering van bestaande wijken. Hierbij valt te denken aan sloop/nieuwbouw of het energieneutraal maken van woningen. Het rijk vraagt bij deze instrumenten cofinanciering en daar kan de provincie bij ondersteunen.

De provincie heeft van het ministerie van BZ december vorig jaar ruim 2,5 miljoen euro subsidie gekregen om de gemeenten te ondersteunen met extra capaciteit via de flexpoolgelden. Bijna alle gemeenten hebben hier aanvragen voor ingediend. Hierbij valt te denken aan extra capaciteit in de vorm van een stedenbouwkundige of een planjurist. De provincie financiert dan twee derde van de kosten. Er wordt ook wel subsidie gegeven voor publieke tekorten als onrendabele toppen bij woningbouwprojecten. De provincie houdt zich ook bezig met het uitplaatsen van hinderlijke bedrijven, vaak in samenwerking met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU). De OMU houdt zich ook bezig met de revitalisering van bedrijventerreinen. De provincie kan in die samenwerking ondersteunen door bijvoorbeeld een bedrijf te herplaatsen zodat woningbouw mogelijk wordt. Er is ook een subsidievorm voor nieuwe woonvormen als bijvoorbeeld collectief particulier opdrachtgeverschap.

Programmaliijn 4 van het programma is de kennisbank. Om mee te bewegen met de dynamiek van de markt is kennisdeling en monitoring nodig. Dit doet de provincie door bijvoorbeeld onderzoeken. Zo was er vorig jaar het onderzoek Challenge Middenhuur maar er wordt ook gekeken hoe doorstroming gestimuleerd kan worden en er is een plan van aanpak voor flexwonen in ontwikkeling. Op dit moment zijn de wooncoöperaties heel actueel. De provincie ondersteunt door middel van onderzoek bij welke financieringsconstructies daarbij kunnen worden toegepast.

De provincie is bezig met het Convenant duurzaam bouwen. De provincie wil samen met de partijen in de bouwketen kijken of dit convenant opgesteld kan worden. Het streven is om dit eind dit jaar te ondertekenen. In het convenant wordt afspraken gemaakt met betrekking tot nieuwbouw over

circulariteit, klimaatadaptief, energieneutraal en groeninclusief. De provincie organiseert kennisbijeenkomsten, maakt elk kwartaal een nieuwsbrief en is bezig om een nieuwe website te bouwen voor de versnelling van de woningbouw.

Lobby en agendering is ook belangrijk. De provincie zet veel tijd in op de lobby naar het Rijk. Hierbij kan gedacht worden aan de twee Rijksinstrumenten die de provincie graag wil continueren, maar ook aan het afschaffen van de verhuurdersheffing. Het overall doel van de lobby is versnelling van de woningbouw en het vergroten van het aantal woningen in het betaalbare segment.

3. Monitoring

In januari is de vernieuwde Monitor Wonen live gegaan. In de Monitor wordt de ontwikkeling van de woningmarkt op drie schaalniveaus bekeken, provinciaal, regionaal en gemeentelijk. De monitor is primair gericht op het monitoren van de woningvoorraad, maar er zijn ook cijfers over demografie, verkoop en verhuur, migratie en de woningbouwbehoefte. Het is een groeimodel en het streven is om de monitor door te ontwikkelen en meer kwalitatieve thema's, zoals betaalbaarheid, op te nemen. De monitor wordt regelmatig geüpdatet en is afgestemd met onder andere gemeenten.

Er wordt ook gewerkt aan een planregistratie wonen. De hoop is dat dit nieuwe systeem in het derde kwartaal van dit jaar live kan gaan. In dit systeem worden toekomstige bouwplannen opgenomen. Ook dit systeem is samen met gemeenten ontwikkeld. De gedachte is dat gemeenten hun plannen zelf in het systeem invoeren en via dashboards ook weer de juiste informatie voor hen uit kunnen halen. Deze planregistratie wonen is de basis voor het regionaal programmeren. Andere provincies hebben veel belangstelling voor dit systeem.

4. Projecten

In het Programma Versnelling Woningbouw zijn drie regiocoördinatoren voor de U16, Amersfoort en Foodvalley die actief contact onderhouden met de gemeenten. Zo worden nieuwe ontwikkelingen besproken en worden gemeenten gevraagd waar hun behoeften voor ondersteuning zitten. In het eerste kwartaal van 2021 zijn zo al 50 projecten ondersteund. De projecten van de Woningbouwimpuls zijn de grote projecten. In de eerste tranche zijn toegekend de Merwedekanaalzone in Utrecht, Rijnhuizen. In de tweede tranche zijn in Woerden Middelland en in Amersfoort De Hoef toegekend. De provincie ondersteunt hierbij.

In 2020 zijn 7.018 woningen toegevoegd en in het eerste kwartaal van dit jaar een kleine 1.900 woningen.

De voorzitter dankt mevrouw Hooyman voor haar presentatie en geeft aan dat dit het moment is om de technische vragen te stellen.

Mevrouw Koelewijn vond dit een wat te algemene presentatie. De provincie is nu al twee jaar onderweg hiermee en spreker heeft niets nieuws gehoord. De behoefte was juist om dit onderwerp met elkaar te verdiepen.

Mevrouw Hooyman vraagt welke concreetheid mevrouw Koelewijn precies zoekt.

Mevrouw Koelewijn licht toe dat er veel procesinformatie is gedeeld en dat de Staten zelf onderdeel uitmaken van dat proces en dat proces dus ook goed kennen.

De voorzitter geeft aan dat de vraag is gesteld om ervoor te zorgen dat alle leden vanuit hetzelfde vertrekpunt het gesprek aan kunnen gaan over de rol, de monitoring, de verantwoordelijkheden en de instrumenten.

Mevrouw De Man verwijst naar de planregistratie en vraagt of daar is overeengekomen op welk moment een plan wordt opgenomen en wanneer het plan meetelt. Dit omdat er altijd veel in de pijplijn zit maar daar uiteindelijk maar een paar druppels van uitkomen.

Ook wordt gevraagd wat de grootste bottleneck en problematiek is bij het stimuleren van de woningbouwplannen. Spreker vraagt of dit ligt bij de capaciteit van gemeenten, lastige regelgeving of bijvoorbeeld de Omgevingswet. Spreker kan zich de opmerkingen van mevrouw Koelewijn voorstellen maar vraagt zich ook af tot hoever de invloed van Provinciale Staten gaat, bijvoorbeeld met betrekking

tot het sturen op typologieën. De provincie wil bijvoorbeeld 50% betaalbaar en daar is een definitie aangehangen en partijen hebben bepaalde wensen met betrekking tot bepaalde doelgroepen. Spreker vraagt wat juridisch gezien de invloedssfeer van de provincie is op het sturen op doelgroepen. Spreker vindt het moeilijk in te schatten of 50 projecten veel of weinig is en gevraagd wordt of hier wat meer toelichting op kan komen.

Mevrouw Hooyman licht toe dat met namen gemeenten in hun volkshuisvestingsverordening kunnen sturen op doelgroepen. De provincie kan dat niet. De provincie heeft wel in haar subsidieverordening en in het programmaplan gesteld dat er ondersteund wordt als in een plan 50% van de nieuw te bouwen woningen betaalbaar zijn.

Mevrouw Koelewijn stelt dat het Kader wonen en werken is vastgesteld waardoor je als provincie wel meer richting de gemeenten kunt sturen en er zelfs over instrumentarium wordt gesproken.

Mevrouw De Jong geeft aan samen met de heer Suna een reeks technische vragen te hebben gesteld.

Met betrekking tot de doelgroepen stelt spreker dat de provincie wel een toezichtsrol heeft met betrekking tot de statushouders en recent is er ook een beleidsstuk gekomen van Binnenlandse Zaken over woonwagengewoners waar de provincie toch weer een rol krijgt.

Spreker is verbaasd over eerder gemaakte opmerkingen omdat zij meent dat veel nog tijdens het gesprek met de gedeputeerde aan bod komt. In de Omgevingsvisie wordt de stelling betrokken dat de provincie Utrecht vindt dat iedereen die in de provincie woont moet kunnen wonen op een manier die past bij zijn of haar omstandigheden en inkomen. Dat is een politieke stellingname. In het gesprek met de gedeputeerde zal dat dan ook het uitgangspunt van spreker zijn.

De voorzitter stelt dat de vragen die nu gesteld worden technisch van aard zou moeten worden en dat in het tweede deel de politiek bij de horens gevat kan worden.

Mevrouw Hooyman licht toe dat in de planmonitor alle plannen, zowel de harde plannen als zachte plannen, als potentieel opgenomen. De provincie stimuleert de gemeenten om alles op te nemen maar dat gebeurt niet altijd. In het kader van het regionaal programmeren wordt nu geprobeerd meer concrete afspraken te maken. De informatie die dan in de planmonitor staat is daarbij het vertrekpunt. Er zijn meerdere bottlenecks maar met name de personele capaciteit bij kleinere gemeenten maakt het moeilijk om de plannen verder te brengen. Een andere bottleneck is de stapeling van eisen en ambities. Het streven is om veel woningen te bouwen, vooral in het betaalbare segment, maar de wens is ook dat ze klimaatadaptief zijn, circulair en energieneutraal. Al deze eisen bij elkaar opgeteld maakt het soms lastig om de plannen te realiseren.

Het sturen op doelgroepen is aan de gemeenten, daar kan de provincie niet veel in doen.

Of 50 projecten veel of weinig is heeft ook te maken met het effect dat ermee bereikt wordt. Het doel is om te komen tot realisatie. Dat gaat over proces, capaciteit, subsidie of uitplaatsing van bedrijven. Elk project is maatwerk. Spreker vindt zelf 50 projecten best veel.

Mevrouw De Man vraagt of er voor de ondersteuning van de projecten een ondergrens is gesteld met betrekking tot het aantal woningen dat het project betreft.

Mevrouw Hooyman antwoordt dat de ondergrens 50 woningen is. Kleinere gemeenten mogen binnen de gemeentegrenzen wat kleinere projecten bij elkaar optellen.

De heer Germs geeft aan in de voorbereiding aandacht te hebben gevraagd voor de doelgroep senioren. Spreker meent dat als er een project zou kunnen worden gedaan bij bijvoorbeeld senioren, er weer beweging in de woningmarkt zou kunnen komen. De markt is overspannen en vooral bij gezinswoningen lopen de prijzen snel op. Als de provincie zou kunnen stimuleren om voor senioren te bouwen dan zou er beweging kunnen komen op de woningmarkt en gevraagd wordt of mevrouw Hooyman daar kansen voor ziet.

Mevrouw Hooyman licht toe dat de provincie bezig is met een project Doorstroming waarbij wordt onderzocht hoe de doorstroming op de woningmarkt gestimuleerd kan worden. Dit zou gedaan kunnen worden door een mooi woningaanbod voor senioren te maken. Er wordt ook gekeken welke financieringsconstructies daar bij mogelijk zijn.

Mevrouw De Jong geeft aan graag inzicht te willen hebben in wat die 50 projecten inhouden. Spreker zou ook graag meer inzicht willen krijgen in de bestedingen bij die projecten. Dit niet om te controleren maar om deze informatie bijvoorbeeld mee te nemen naar gesprekken met gemeenten die zeggen dat de provincie niets doet.

Mevrouw Hooyman stelt dat de mate waarin bij projecten financieel ondersteund wordt verschilt. Dat loopt van enkele tienduizenden euro's tot tonnen. Spreker stelt voor om een memo hierover te maken.

De voorzitter meent dat dit meer een vraag voor gedeputeerde Van Muilekom is.

Mevrouw Koelewijn meent dat het mogelijk moet zijn om een overzicht van de bestedingen per project te krijgen omdat dat ook tegemoet komt aan de controlerende taak van de Staten.

Spreker vraagt naar de concrete planning van de planmonitor omdat is aangegeven dat deze nog in ontwikkeling is en de Staten in het najaar het regionaal programmeren wonen en werken gaan evalueren. Gevraagd wordt in hoeverre de planmonitor dan input geeft en de Staten zo een beter overzicht krijgen.

Mevrouw Hooyman stelt dat in de zomer de gemeenten met de eerste versie aan de slag gaan en in Q3 zou de planmonitor worden opgeleverd. Spreker is het er mee eens dat het handig zou zijn als dat gelijk loopt met de evaluatie van regionaal programmeren. Spreker zal met haar collega's bekijken of de planmonitor op tijd daar voor kan worden opgeleverd.

De voorzitter ziet geen vragen meer voor mevrouw Kooyman en stelt voor 10 minuten te pauzeren en dan over te gaan naar het gesprek met de gedeputeerde en met elkaar.

De voorzitter schorst de vergadering om 15.10 uur.

De voorzitter heropent de vergadering om 15.20 uur.

De voorzitter heet de leden welkom bij het gesprek van de commissie zelf. De voorzitter licht toe dat mevrouw De Jong en de heer Suna samen veel inhoudelijke onderwerpen hebben aangedragen. De heer Germs en mevrouw De Man hebben dat ook gedaan en daarom krijgen deze sprekers eerst het woord. Gedeputeerde Van Muilekom heeft aangegeven dat gedeputeerde Van Essen ook aanwezig is omdat dit onderwerp ook aan zijn portefeuille raakt. De belangrijkste onderwerpen zijn de stand van zaken van de woningbouw, doelgroepen, studentenhuisvesting, seniorenwoningen regionaal programmeren in de praktijk en welke effecten daarbij te zien zijn. De voorzitter geeft het woord aan mevrouw De Jong.

Mevrouw De Jong dankt de gedeputeerde voor de beantwoording van de technische vragen en voor de presentatie. Spreker stelt dat de aanleiding om dit onderwerp te agenderen is omdat wonen een belangrijk thema is. Het is één van de grote opdrachten waar ook de provincie Utrecht voor staat. De Staten hebben meerdere Statenbrieven gekregen maar het is op dit moment niet zo gemakkelijk om daar met elkaar over te spreken.

Spreker heeft net al het doel van de Omgevingswet verwoord en dat ademt ook uit de Omgevingsvisie; met alle beperkingen toch de vraag naar woningen accommoderen. Spreker is zich ervan bewust dat de provincie specifieke taken heeft met betrekking tot bijvoorbeeld waar er gewoon kan worden en met betrekking tot de kwantiteit, maar spreker hoopt dat er bij de provincie ook een ambitie is met betrekking tot de kwaliteit. Spreker noemde in dat kader al woonwagendwoneers en statushouders en anderen seniorenwoningen. Spreker begrijpt dus de verantwoordelijkheden maar wil ook ingaan op de rollen. In de presentatie zijn goede dingen gezegd over de rollen als lobbyen, samenwerking en deskundigheidsbevordering stimuleren. Spreker vindt deze rollen belangrijk en is blij met initiatieven als de middenhuurbijeenkomst. Spreker was zelf gisteren bij een bijeenkomst over

tijdelijke woningen en het meer fabrieksmatig bouwen. Dit zijn volgens spreker echt onderwerpen voor het najaar. Spreker stelt dat GroenLinks een belangrijke rol voor de provincies te zien om gemeenten te helpen. Die hulp hebben gemeenten op meerdere terreinen nodig en daarom zou spreker het leuk vinden om inzicht te krijgen in hoe het geld nu besteed wordt. Spreker ziet zelf veel in de personele flexpool. Spreker heeft in de stukken gelezen dat onrendabele koppen soms ook gaan over voorzieningen in de woonomgeving of mobiliteit. 5 miljoen euro is 5 miljoen euro en daar kun je geen grote investeringen voor doen en spreker vraagt of dat wel zou moeten en of dat wenselijk zou kunnen zijn. Spreker vraagt ook om hoeveel geld het dan zou gaan en wat de Staten daar van vinden. Ook wordt gevraagd of er met betrekking tot de personele ondersteuning niet nog een tandje bij moet op het gebied van de circulariteit omdat gemeenten daar moeite mee hebben. Spreker vraagt welke rol de provincie gaat pakken en hoe gemeenten daar op reageren omdat spreker ook wel heeft ervaren dat er soms ook best wel kritiek is op de provincie.

De heer Suna wenst hier aan toe te voegen dat de provincie meer regie moet nemen om de sociale woningvoorraad in stand te houden en te versterken. De ambitie is wel sterk maar in de uitwerking ziet de fractie daar te weinig van terug. De fractie vindt niet alleen de sociale huur belangrijk maar ook de middenhuur, aangezien deze een link met elkaar hebben.

De heer Germs wenst nogmaals de problematiek van doorstroming onder de aandacht brengen. Er is in Renswoude bijna geen woning meer te krijgen en er is totaal geen doorstroming op dit moment. 50PLUS ziet als mogelijkheid om voor senioren extra aandacht te creëren zodat ook de doorstroming op gang komt. Spreker is benieuwd naar de reactie van anderen en de gedeputeerde op dit front.

Mevrouw De Man stelt dat er ook studenthuisvesting nodig is. Spreker heeft net gehoord dat de doelgroepensturing vooral bij de gemeenten ligt en de VVD meent dat dat ook zo hoort te zijn. Gevraagd wordt op wat voor manier dit invloed heeft op de instrumenten die de provincie wel kan inzetten.

Mevrouw Hooyman noemde als bottlenecks de capaciteit bij gemeente en het stapelen van ambities, waarbij het sturen op doelgroepen wellicht een extra ambitie is. Spreker is benieuwd hoe de gedeputeerde daar tegenover staat.

De voorzitter heeft in de chat dat mevrouw Koelewijn het onderwerp ook heeft onderschreven en nog graag een toevoeging zou willen doen.

Mevrouw Koelewijn wil aangeven dat dit onderwerp van meerdere kanten benaderd kan worden, vanuit het proces en vanuit de inhoud. Bij de fractie ligt zorg bij de leefbaarheid, wat ook met doorstroming te maken heeft. Op veel plekken is het voor senioren heel moeilijk om naar een andere plek toe te gaan vanuit hun grotere eengezinswoning. Spreker merkt in haar gemeente ook dat de gemeente moeite heeft met definities als het gaat over betaalbaarheid en middenhuur. De definitie die de provincie heeft gegeven is 1.000 euro en deze grens wordt niet erkend. Huren van 1.350 tot 1.450 euro worden in sprekers gemeente gerust middenhuur genoemd terwijl dat vrije sector is. Een reguliere tussenwoning in de koop begint in Bunschoten rond de 4 ton en dat is ook anders dan de 310.000 euro die de provincie als bovengrens ziet als betaalbaar. Dit terwijl de vraag naar betaal erg groot is. Jongeren kunnen dit niet meer financieren en dat maakt dat ze langer thuis moeten blijven wonen.

Deze ochtend is bij de informatiesessie besproken dat je op innovatieve manieren kijken kunt aanpakken en spreker mist binnen de provincie Utrecht dat daar ook concreet mee aan de slag gegaan wordt. Het is belangrijk om de bestaande voorraad ook op orde te krijgen en daar aan toe te voegen om doorstroming mogelijk te maken.

De voorzitter geeft aan dat het de bedoeling is dat de leden vooral ook met elkaar in gesprek gaan maar dat er toch ook veel vragen worden gesteld aan de gedeputeerde. De voorzitter geeft daarom toch eerst het woord aan gedeputeerde Van Muilekom om de vragen te beantwoorden en daarna kunnen de andere commissieleden reageren op de vragen die zijn gesteld.

Gedeputeerde Van Muilekom stelt dat de vragen allemaal zeer herkenbaar zijn en dat de provincie hierover ook met de gemeenten bezig is. De gestelde vragen leven in feite bij bijna alle gemeenten. Een belangrijk punt is de rol die de provincie afgelopen jaar gepakt heeft in het kader van regionaal programmeren. Niet alle gemeenten stonden te juichen dat de provincie zich ging bemoeien met de behoefte, welk type woning nodig is, wat het programma is, wat hard en zacht is, waar gemeenten woningen wilde bouwen, wanneer de provincie toestaat dat er buiten het stedelijk gebied gebouwd wordt en bijvoorbeeld de 50% betaalbaarheid. Sommige gemeenten hebben geld nodig en wilden daarom liever in het dure segment bouwen. De problematiek is echter dat mensen met een kleinere beurs steeds moeilijker aan de bak komen. Deze 50% is een belangrijk onderwerp van de gesprekken met de gemeenten. In deze gesprekken komen ook alle genoemde doelgroepen steeds terug omdat er met de gemeenten wordt gesproken over wat voor type vraagstukken er leven.

Mevrouw De Jong geeft aan inderdaad gevraagd te hebben wat de gemeenten er van vinden omdat zij ook een leven lang een gemeentemans is geweest. Spreker is op zich blij met de methodiek van regionaal programmeren maar meent ook dat vandaag het onderwerp moet zijn hoe gemeenten geholpen kunnen worden en gestimuleerd kunnen worden. Het zal een weerslag hebben op het regionaal programmeren als de gemeenten het gevoel krijgen van alles te moeten en dat de provincie weinig te bieden heeft.

Gedeputeerde Van Muilekom stelt dat er met alle gemeenten nu afspraken zijn over het woningbouwprogramma, en dat wordt jaarlijks opnieuw bekeken. Daaraan is gekoppeld dat als er consensus is dat dat het programma is, er gekeken wordt hoe dat met elkaar mogelijk gemaakt wordt. Daar zijn verschillende mogelijkheden voor. Recent was er een gemeente met een grote fabriek aan de rand van het dorp en de provincie heeft mede-onderhandeld dat de fabriek weggaat en dat er een behoorlijk aantal woningen, aansluitend aan het dorp bij kunnen komen. Om deze beweging mogelijk te maken is een bedrag van 1,5 tot 2 ton nodig. De provincie besteedt dus best veel om de beweging te krijgen dat woningbouw plaats gaat vinden. Tegelijkertijd vraagt de provincie dan wel welk type woningen de gemeente wil bouwen en of dat aansluit. Gemeenten hebben een Woonvisie en sommigen willen meer voor starters en anderen meer voor senioren bouwen. Andere gemeenten richten zich op eenpersoonshuishoudens wat aansluit bij zowel senioren als bij starters. De provincie probeert een goede match te maken en te investeren in projecten die daar toe leiden. Een aantal fracties brengt vaak het subsidiariteitsbeginsel in, en hoe ver de provincie kan opleggen aan gemeenten wat die gemeenten moeten doen omdat de provincie iets vindt. De goede discussie met de gemeenten is kijken welke opgaven een gemeente heeft, tegen welke vraagstukken het aanloopt en ze te helpen als de provincie denkt dat dat de goede weg is. Dat kan door het helpen met verplaatsen van bedrijven, met menskracht of bijvoorbeeld met mediation. Bij het Rekenkameronderzoek is aangegeven dat het actieprogramma Wonen een beetje een ruime zak is en de gedeputeerde meent dat dat juist het beste is. Gezien de verschillende problematieken per gemeente is maatwerk nodig om ze te kunnen helpen. Alles is erop gericht dat als gemeenten woningen willen bouwen en tegen problemen, tekort aan menskracht of publieke tekorten aanloopt, ze te kunnen helpen.

Mevrouw Koelewijn stelt dat het subsidiariteitsbeginsel erop is gericht dat als het kan, het ook lokaal gedaan moet worden en dat als blijkt dat dat niet lukt er op een ander niveau gekeken kan worden wat nodig is om te bereiken waar je met elkaar afspraken over hebt gemaakt. Een onderwerp van het gesprek van vandaag is hoe je dat dan doet. Zo is het mogelijk dat gemeenten een bepaald beeld hebben dat niet aansluit op de behoefte van de eigen bevolking.

Mevrouw De Man stelt dat altijd in de Omgevingsvisiecommissie is gezegd dat het prima is om 50% betaalbaar aan te houden maar dat het toch ook aan de gemeenten is om te kijken in welke categorie ze graag willen bouwen.

De gedeputeerde heeft gesproken over een ruime zak en spreker vraagt of gemeenten die voor senioren willen bouwen voorrang krijgen, of bij een andere doelgroep. Gevraagd wordt wat het criterium is waar het college aan toetst.

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe nog niet te hebben meegemaakt dat gemeenten in de wachtrij moeten staan als ze om ondersteuning vragen. Er zijn niet voor niets drie regiocoördinatoren aangesteld om continu met de gemeenten in gesprek te zijn om met hun lastige locaties te komen om te kijken wat daar voor nodig is. De gedeputeerde jaagt dit op bestuurlijk niveau aan en roept wethouders op om te komen met projecten waar ze vastlopen. Als er een gemeente komt die buiten de rode contour een aantal vijftonnars wil bouwen en waarbij de provincie denkt dat deze gemeente binnenstedelijk wat heeft laten liggen, en als het niet past bij waar de gemeente naar op zoek is of zou willen hebben, dan zal de provincie daar ook niet in meegaan. De gedeputeerde krijgt dan ook te maken met gedeputeerde Van Essen die over de rode contour gaat. Dit is het spel dat met de gemeenten moet worden gespeeld, ze moeten de goede programma's hebben en moet goede voorstellen komen en dan denkt de provincie volop mee.

Met betrekking tot de senioren licht de gedeputeerde op dat de regiocoördinatoren steeds contact hebben met de gemeenten om te kijken hoe je tot de goede woningen kunt komen. Er zijn nu gemeenten die woningen willen toevoegen, een aantal buiten de rode contour, gericht op senioren met de hoop dat senioren uit de kern naar deze woningen willen gaan om ervoor te zorgen dat er in de kern woningen vrijkomen voor gezinnen.

Naar aanleiding van de vragen van de heer Germs en mevrouw Hoek merkt de gedeputeerde op dat gemeenten nu wel een woon-zorgvisie moeten maken. Dit heeft te maken met de vergrijzing en de hulp die ouderen nodig hebben en wat er voor nodig is om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen laten wonen. Dit is echter nog niet verplicht. Echter, gezien de problematiek die er is zal de provincie de gemeenten wel kietelen om hierover na te denken omdat daarmee het bouwen van de juiste woningen in relatie wordt gebracht met het sociaal domein en de Wmo. Het maken van deze verbinding is nog volop in verbinding maar het zou gemeenten wel kunnen helpen om het goed te doen. Daarbij speelt wel weer het capaciteitsvraagstuk, sommige gemeenten zullen zich afvragen of zij de goede mensen hebben om zoiets te maken. De gedeputeerde roept daarom gemeenten op om dat in beeld te brengen omdat zij een beroep kunnen doen op de flexpool.

Mevrouw De Jong vroeg naar de circulariteit en de gedeputeerde geeft aan dat dat niet uit de flexpool kan maar dat er wel wordt nagedacht over het convenant duurzaam bouwen waar al die aspecten in terugkomen. De gedeputeerde wil dat dit convenant bij alle 26 gemeenten landt en dan moet er ook over worden nagedacht of de gemeenten iets nodig hebben om dit voor elkaar te krijgen. Dit wordt in het tweede deel van het jaar verder uitgewerkt en zal voor besluitvorming voorbij komen.

Met betrekking tot het inzicht in bestedingen merkt de gedeputeerde op dat het niet wenselijk is dat hij van elk project alle details aan de Staten verstrekt. De gedeputeerde vraagt de Staten wat zij in de nieuwsbrief die elk kwartaal wordt verstuurd zouden willen zien. In de vorige nieuwsbrief is een beeld geschetst van het project Hoefkwartier om zo de Staten een beetje feeling te geven van wat de provincie doet en om wat voor type projecten het gaat. De Staten moeten het college echter ook wat vertrouwen geven in de uitvoering meent de gedeputeerde.

Met betrekking tot de 50% betaalbaar geeft de gedeputeerde aan dat hij in de monitor wil laten zien hoe de voorraad is en hoe deze zich ontwikkelt. Bij de projecten in het regionaal programmeren zit de 50% betaalbaarheid er nu in elk geval in en de gedeputeerde geeft aan dat hij merkt dat dit punt begint te leven en dat de meeste gemeenten dit ook wel onderschreven. Mevrouw Koelewijn had het over een definitiekwestie, en het zal soms voorkomen dat een gemeente hiervan afwijkt maar dan is de provincie volgens de gedeputeerde een dominee die iedere keer hetzelfde verhaal vertelt. Dan wordt steeds weer uitgelegd hoe de categorieën in elkaar zitten, hoe de provincie naar de middenhuur kijkt en wat de huurgrenzen zijn.

Mevrouw De Jong stelt dat er allerlei problemen worden genoemd, zoals personele problemen, eisen aan de openbare ruimte en de onrendabele kop van woningbouwprojecten en dat zij meer inzicht daar in wil krijgen. Spreker weet nu totaal niet welke problemen in welke mate voor komen en wat het kost om ze op te lossen. Het gaat spreker derhalve niet om de besteding van 5 miljoen euro maar om de analyse van wat de problemen zijn en waar de provincie een rol zou kunnen spelen. Spreker stelt onvoldoende stof te hebben om daar goed zicht op te krijgen.

Gedeputeerde Van Muilekom geeft aan een aantal voorbeelden te hebben genoemd van wat de provincie doet. Zo worden er soms bedrijven verplaatst, soms worden gemeenten ondersteund en soms gaat het om investeringen in de openbare ruimte. De gedeputeerde meent dat de vraag van

mevrouw De Jong is om in beeld te brengen wat voor type projecten het betreft, welke interventies er door de provincie zijn gepleegd, en om wat voor bedragen het gaat.

Mevrouw De Jong geeft aan ook graag te willen weten of de gedeputeerde ook zicht heeft op projecten waarbij niet bij de provincie wordt aangeklopt. Spreker vraagt hoe vaak projecten mislopen omdat er bijvoorbeeld teveel geld op tafel moet komen om een overlast gevend bedrijf te verplaatsen of dat er een mobiliteitsprobleem is.

Gedeputeerde Van Muilekom vindt het aardig om dat eens op te pakken maar dit zal eerst verder uitgewerkt moeten worden. De gedeputeerde begrijpt dat het gaat om projecten met vraagstukken waarvan de provincie soms iets kan oplossen en soms niet en om te laten zien welke interventies worden gepleegd of welke bijdrage de provincie heeft geleverd om ervoor te zorgen dat een project doorgaat. Er kan daarbij een beeld worden geschetst van hoeveel woningen het bij een project betref.

Mevrouw De Jong geeft aan ook graag een beeld te willen hebben van projecten waarbij de provincie het kon oplossen omdat het om te veel geld ging. Spreker wil graag ook, naar de toekomst toe, kijken welke zaken er nog meer mogelijk zouden kunnen zijn.

De voorzitter vraagt of de gedeputeerde de toezegging heeft gedaan om een en ander op papier te zetten.

Mevrouw Koelewijn geeft aan in dit gesprek de urgentie te missen over wat het voor mensen betekent dat zij geen passende woonruimte kunnen vinden. De provincie moet de verantwoordelijkheid voelen om hier mee aan de slag te gaan en deze urgentie ook bij de gemeenten binnen brengen. Het is geen luxeprobleem maar een existentieel probleem voor mensen.

Gedeputeerde Van Muilekom vraagt mevrouw Koelewijn wat zij zou willen dat de provincie doet wat het nu nog niet doet en of zij het idee heeft dat de provincie zaken laat liggen.

Mevrouw Koelewijn geeft aan niet dat idee te hebben maar dat de provincie vooral moet blijven agenderen vanuit haar rol van middenbestuur en daarbij aan te geven aan gemeenten dat als zij vastlopen in een project, dat de provincie zou kunnen helpen.

De heer Suna zou met betrekking tot de projecten die in de nieuwsbrief worden uitgelicht ook graag willen weten wat de inzet heeft opgeleverd en hoe het staat met de 50% betaalbaar. Spreker mist de concretisering daarvan. De betaalbaarheid is het grootste probleem, mensen kunnen woningen niet meer betalen en huurwoningen zijn vrijwel niet beschikbaar. Spreker zou willen weten wat de inzet van de provincie elk kwartaal oplevert zodat mensen kunnen zien dat de provincie hier mee bezig is en dat dat resultaat oplevert. Dat biedt volgens spreker perspectief. Dit betreft overigens niet alleen appartementen omdat mensen ook snakken naar eengezinswoningen. Als er voor senioren wordt gebouwd zal er volgens spreker doorstroming komen en komen er meer mogelijkheden. Spreker zou dat soort cijfers in de memo en geeft aan dat bijvoorbeeld het ene kwartaal een rapportage kan komen over senioren en het andere over jongeren, starters en studentenhuisvesting en een andere keer bijvoorbeeld over de sociale woningvoorraad.

De heer Hazeleger geeft aan dat het hem opvalt dat mevrouw Koelewijn deze middag buitengewoon kritisch is wat spreker op zich een goede houding vindt maar hij is ook benieuwd wat haar suggesties zijn. Spreker heeft gehoord dat de provincie bij gemeenten komt en vraagt om projecten en vraagt wat je dan nog meer kunt doen.

Mevrouw Koelewijn meent dat dit met kennis te maken heeft en dat de provincie daar een rol in heeft. Spreker maakt zich zorgen als mensen in bijvoorbeeld de gemeenteraad de grenzen iet scherp op hun netvlies hebben omdat zij hun rol dan niet goed kunnen uitvoeren. De provincie heeft dit soort zaken niet voor niets in de Omgevingsvisie en in een kader gezet en het appèl is om dat ook uit te dragen.

De voorzitter vraagt de commissie of er nog aanvullingen zijn op de toezegging van de gedeputeerde om in de nieuwsbrief of in een andere vorm bepaalde informatie op een bepaald niveau met de Staten te delen.

Mevrouw De Man geeft aan hier mee te worstelen. Spreker heeft het gevoel dat de Staten goed worden bediend. Daarnaast komt de planmonitor eraan en dat zijn de harde cijfers. Spreker vraagt zich af in hoeverre de Staten van alles de hoed en de rand moeten weten, dan zou ook een gesprek met een ambtenaar aangevraagd kunnen worden. Er wordt veel gevraagd van de ambtenaren en zij moeten ook nog wennen aan hun ondersteunende rol in het kader van het regionaal programmeren. Spreker is er geen voorstander van om periodiek zo een lijstje te krijgen omdat de monitor komt en de Staten een update krijgen van hoe het regionaal programmeren verloopt. Spreker geeft aan dat dat voor haar voldoende is.

Gedeputeerde Van Muilekom geeft aan de Staten comfort te willen geven zodat zij het gevoel hebben dat de provincie met de goede dingen bezig is. De gedeputeerde stelt dat de provincie goede contacten heeft met alle gemeenten, wat extra versterkt is met de regionale programmering. De gedeputeerde herkent de opmerking van mevrouw Koelewijn over het kennisniveau, echter er wordt veel verteld aan de desbetreffende ambtenaren en de wethouders worden geïnformeerd en de gedeputeerde meent dat de raadsleden dan ook door hun eigen apparaat geïnformeerd moeten worden. De vraag is dus hoe ver je daar in gaat. De gedeputeerde haalt uit deze discussie dat er goed gekeken moet worden waar de provincie mee bezig is, welke interventies worden gedaan en waar het niet lukt. Met betrekking tot waar het niet lukt is de provincie ook met de lobby bij het Rijk bezig ten aanzien van het Volkshuisvestingsfonds en de WBI. De gedeputeerde begrijpt dat de vraag is om te laten zien waar de provincie mee bezig is en om hoeveel projecten het gaat om de Staten meer inzicht te geven. Als de Staten dan toch het idee hebben dat de provincie bepaalde zaken laat liggen dan zou de gedeputeerde dat graag willen horen want als de provincie daar een rol in kan spelen dan zal het dat ook oppakken. De capaciteit en menskracht is op orde, er zijn voldoende middelen, er zijn contacten met de gemeenten en de corporaties en er worden sessies over de middenhuur georganiseerd om dat complexe vraagstuk bij de kop te pakken. De gedeputeerde geeft aan inzicht te zullen geven in het type projecten, de kosten die daar mee gemoeid zijn, of het gelukt is of niet en wat het heeft opgeleverd.

De heer Van Déun licht toe op dit onderwerp mevrouw Broere te vervangen. Spreker geeft aan dat gedeputeerde Van Muilekom heeft gevraagd wat er nog wordt gemist en hoe er meer woningen worden gebouwd. Dat is precies waar de zorg van de PVV naar uit gaat. De coalitiepartijen hebben beleid ontwikkeld en de PVV vraagt zich af of met dit beleid de 100.000 broodnodige woningen wel gebouwd worden. De bijdrage van spreker kent drie onderwerpen, het benoemen van het probleem, de problemen van het huidige beleid en de oplossingen die de PVV ziet. Spreker meent dat je kritiek kunt hebben maar dan ook met oplossingen moet komen, als zullen deze niet door iedereen gedeeld worden. Tot slot wil spreker ingaan op de huisvesting van statushouder, een onderwerp waar de provincie wel over gaat.

Mensen moeten 11 jaar wachten op een sociale huurwoning, starterswoningen zijn niet meer betaalbaar voor tweeverdieners of eenverdieners. Er moet meer gebouwd worden en de vraag is waar, vraagt spreker zich af, als je de balans niet meer kunt vinden tussen natuur, rood en groen. De 130% plancapaciteit is prachtig maar dit wordt niet gehaald. Er wordt geen 100% maar misschien maar 40% gehaald. In de praktijk wordt er met de bouw ver achtergebleven. Ook wordt de 30% sociale huur en 50% betaalbaar niet gehaald. Spreker noemt als voorbeelden uit de stad Utrecht de projecten Wilhelminawerf en Merwedekanaalzone plangebied 6. Daar is 16% sociale woningbouw gehaald. Er wordt dan gezegd dat dat in andere projecten wordt gecompenseerd maar de realiteit is dat 16% wordt gehaald en geen 30% of 50%. Daarmee worden mensen tekort gedaan. De zorg is of de 100.000 woningen en 10.000 in de Merwedekanaalzone ooit wel gehaald worden. Met betrekking tot de kwaliteit geeft spreker aan dat daar woningen van gemiddeld 60 vierkante meter worden gebouwd, dat zijn tweekamerwoningen. Spreker vraagt hoe je daar met twee kinderen gaat wonen, mevrouw Koelewijn vroeg ook al of wel de juiste woningen worden gebouwd en of er wel voor de juiste doelgroepen wordt gebouwd of dat er alleen maar gebouwd wordt voor fietsende yuppen. Dit is het gevolg van het huidige woonbeleid van de coalitiepartijen in dit land, duur binnenstedelijk wonen. Spreker geeft aan niets te hebben tegen binnenstedelijk bouwen, maar het is wel duur. De wens is

dan ook nog om het liefst bij OV-knooppunten te bouwen, maar daar is het geld niet voor en hier zijn geen afspraken over gemaakt met de NS. De wens is ook om circulair te bouwen, hoge kwalitatieve ambities in te brengen en hoge duurzaamheidsambities, daardoor worden woningbouwprojecten in de ogen van de PVV onbetaalbaar en dit gaat weer ten koste van sociale huur en koop. Er worden te kleine woningen gebouwd voor de verkeerde doelgroep omdat al deze mensen een jaren dertig uitzijende woningen met een tuintje willen, grondgebonden woningen. Er wordt nu vergeten om deze woningen te bouwen. Er is heel veel vraag naar dit soort woningen. Daarnaast zijn er veel binnen- en buitenlandse investeerders die woningen opkopen en vervolgens voor heel veel geld verhuren. Spreker sprak laatst een jonge vrouw in Nieuwegein die een flatje zocht en een aanbod kreeg in de wijk Galecop voor een flat van 60 vierkante meter voor 1.300 euro per maand. Daarbij moest ze een jaar huur vooruit betalen.

De zelf gecreëerde stikstofproblematiek stagneert de woningbouw. Dit is volgens spreker eigenlijk ook weer een politiek probleem. Spreker meent dat het huidige bouwbeleid een politiek probleem is, een verstoorde balans tussen bouwen en natuur om politieke wensen te kunnen realiseren.

De PVV ziet een oplossing in veel meer verschillend bouwen dan tot nu toe gebeurt en ook ten koste van natuur.

Mevrouw De Jong geeft aan deze discussie te hebben willen starten vanuit het uitgangspunt dat ze buitengewoon tevreden is over de lijn die de provincie heeft gekozen, zowel met het regionaal programmeren als de versnelling woningbouw. De insteek was hoe het nog verder verbeterd zou kunnen worden en wat de provincie nog meer kan doen. Gevraagd wordt wat de PVV voor de provincie aan concrete voorstellen heeft. Ook wordt gevraagd wat de PVV in de Tweede kamer doet omdat alle voorbeelden over het opkopen van woningen door investeerders zaken zijn waar de provincie niet direct iets aan kan doen. Spreker meent dat dat een landelijk probleem is en gaat ervan uit dat de heer Van Déun dat met haar eens is.

De heer Van Déun geeft aan het daar mee eens te zijn en stelt dat de partijen in Provinciale Staten allemaal in de Tweede Kamer zitten en kunnen proberen invloed uit te oefenen. Spreker probeert dat ook. Het opkopen van woningen is een landelijk wetgevingsprobleem en dit speelt vooral in de grotere steden waar soms bijna hele straten worden opgekocht door mensen die uit zijn op heel veel geld. Spreker vervolgt en geeft aan te willen bouwen in de polders Rijnenburg, Reyerscop, langs de A12-zone, van Woerden tot Driebergen en langs de A2 bij Breukelen. Spreker meent dat er genoeg stukken zijn die op dit moment nog groen zijn en die best bebouwd zouden kunnen worden. Bouwen in dat soort stukken land zijn de oplossingen van de PVV.

De heer Suna geeft aan het begin van het betoog van de heer Van Déun te hebben herkend totdat hij zei dat het college er voor kiezen om duur te bouwen. Dit terwijl, kijkend naar de historie, er juist het meest wordt ingezet om betaalbaar te bouwen. De heer Van Déun heeft aangegeven verschillende woningen te willen bouwen en gevraagd wordt of hij met de PvdA meegaat om vooral te richten op het sociale huursegment.

De heer Van Déun geeft aan dat de keuze voor de PVV ook bij sociale huurwoningen ligt maar dat deze alleen betaald kunnen worden door ook duurdere woningen te bouwen. De balans die daar in gevonden moet worden is nu weg. Er worden in de Merwedekanaalzone straks 10.000 woningen gebouwd en de goedkoopste woning kost 450.000 euro. Spreker vindt het belachelijk dat daarmee akkoord wordt gegaan. Spreker heeft een medewerker die een huis zoekt, nog bij zijn schoonouders inwoont, binnenkort een kindje krijgt en maar geen huis krijgt. Dat is de situatie van nu en daar wil de PVV wat aan proberen te doen.

Er is deze en ook de voorgaande periode ook gesproken over kleine bouwplannen zoals Wijk bij Duurstede en de gemeente Bunnik met bedrijventerreinen die gemeenten graag willen ombouwen en de provincie gaat daar voor liggen omdat het groen is en geen rood mag worden. Daar zou volgens spreker wat aan gedaan moeten worden. Daar moet zorgvuldig naar gekeken worden want natuur is belangrijk, maar wonen gaat voor natuur.

De groei van de bevolking door immigratie gaat onverminderd door en spreker was blij dat in bijlage 2 een overzicht stond van de huisvesting van statushouders. De provincie loopt hier ver op achter en dat is slecht voor de statushouders maar ook slecht voor de sociale woningbouw en de mensen die

daar ook op aangewezen zijn. De aantal asielzoekers neemt niet af is terug te zien in de stand van zaken inzake de huisvesting wat het college zelf heeft verstrekt. In 2021 is nog maar 34% aan een sociale huurwoning geholpen en de achterstanden lopen op met 36% per jaar. Dat betekent dat de andere mensen die ook wachten op een sociale huurwoning helemaal niet meer aan bod komen. Gevraagd wordt hoe het college dit probleem gaat oplossen. Dat is de reden waarom de PVV al jaren oproept om de grenzen te sluiten, ook van de provincie en de stad.

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe twee functies te hebben op het gebied van wonen. Hij is bestuurlijk toezichthouder op de huisvesting van statushouders en die opgave is inderdaad groot. De gedeputeerde is op dit moment ook bezig de problemen met betrekking tot arbeidsmigranten in beeld te brengen. Dit is ook een grote en ingewikkelde doelgroep. Het betreft mensen die blijkbaar voor de economie nodig zijn maar ook niet aan een fatsoenlijke woning komen. Er moet daarom out of the box gedacht worden om bepaalde typen huisvesting te realiseren zoals flexwonen. Hier is veel animo voor, ook bij de reguliere woningzoekende jongeren. De provincie is aan het kijken wat haar rol hierin kan zijn en er wordt gekeken of er met gemeenten projecten los gekregen kunnen worden omdat het uiteindelijk de gemeente is die hier voor moet willen gaan. Het is de rol van de provincie om het probleem goed in beeld te brengen en soms projecten te ondersteunen, bijvoorbeeld met experimenten. Bij het flexwonen zie je bijvoorbeeld de transformatie van oude kantoorpanden naar woonruimte. De gedeputeerde zal de Staten over het probleem van de arbeidsmigranten nader informeren.

Wat de heer van Déun aangaf over bouwen in het groen is volgens de gedeputeerde een mening.

De heer Hazeleger geeft aan dat de door de PVV geschetste problematiek voor iedereen herkenbaar is. De genoemde voorbeelden zijn met tientallen uit te breiden en je kunt je afvragen waar het gaat eindigen. Spreker heeft aan het begin van de coronacrisis zelf een huis gekocht in Woudenberg en vroeg zich toen af of dat wel een verstandig moment was, al heeft hij er geen spijt van. Het is wel vreemd dat het daarna zo explosief is gestegen en de vraag kan gesteld worden hoeveel je daar als provincie aan kunt doen. De prijzen gaan zo hard omhoog dat je daar als provincie bijna niet tegen op kunt werken. Het najaar wordt belangrijk voor de Staten omdat dan de nieuwe monitor uitkomt en spreker is daar heel benieuwd naar. Er wordt dan ook voor het eerst geëvalueerd hoe het werken in de regio's gaat en spreker is benieuwd wat het eerste jaar regionaal programmeren heeft opgeleverd. Spreker is ook benieuwd naar een eerste gevoel van de gedeputeerde hoe dit loopt en of gemeenten er onderling uit komen en of er grote locaties gaan komen waar op grote schaal gebouwd gaat worden. Spreker meent dat dat nodig is. Er is door een paar sprekers een streep gezet onder de urgentie en spreker meent dat dat terecht is. Spreker meent dat bij de evaluatie nadrukkelijk gekeken moet worden of het goed gaat en of het regionaal programmeren genoeg oplevert of dat de provincie een sterkere rol moet pakken door tegen gemeenten te zeggen dat er meer gebouwd moet gaan worden.

Spreker heeft het idee dat het college goed op weg is bij de plannen die door de provincie zijn goedgekeurd en die in de pijplijn zitten en waar gemeenten tegen knelpunten aanlopen. De gedeputeerde heeft gevraagd wat voor informatie de Staten zou willen ontvangen in de kwartaalmemo. Spreker heeft het idee dat de Staten redelijk goed meegenomen worden op dit dossier. Als er iets bijkomt dan zou spreker dat zo concreet en cijfermatig mogelijk willen zien en ieder kwartaal hetzelfde. De heer Suna stelt voor ieder kwartaal iets anders te doen maar spreker wil kunnen vergelijken en lijntjes kunnen trekken. In het najaar komt het voor de SGP echt, dan is er ook meer informatie om te kunnen zeggen waar we staan.

Gedeputeerde Van Muilekom geeft aan te hebben toegelicht wat voor type informatie er is bij de eerste monitor. De informatie wordt vooral uit bestaande informatiebronnen gehaald, zoals het CBS. Wat de gedeputeerde opviel is dat het aantal gebouwde middenhuurwoningen nergens wordt geregistreerd. Als de Staten willen dat er meer informatie komt dan meent de gedeputeerde dat er met gemeenten bepaalde afspraken gemaakt moeten worden dat ze die informatie moeten aanleveren en de monitor moeten vullen. Er zou moeten worden aangeleverd, ook bijvoorbeeld voor seniorenwoningen, hoeveel woningen er zijn opgeleverd in relatie tot de behoefte die er is.

De gedeputeerde legt elk jaar verantwoording af over bijvoorbeeld het aantal woningen en de gedeputeerde hoopt dat de provincie een monitor krijgt waar met een druk op de knop de gewenste informatie beschikbaar komt.

De gedeputeerde meent dat gedeputeerde Van Essen wellicht iets kan zeggen over de plancapaciteit. Het college is bezig met een stuk dat binnenkort door het college zal worden vastgesteld over provinciale programma's in de regio's. De plancapaciteit zit op dit moment rond de 140%, met de wetenschap dat een hoop plannen uitvalt. Er moet derhalve voor gezorgd worden dat de plannen in beeld zijn en dat er nieuwe plannen bijkomen en om een actueel beeld te houden is het belangrijk dat het regionaal programmeren jaarlijks wordt herijkt.

De heer Suna verduidelijkt dat hij niet wil dat de informatievoorziening elk kwartaal anders is maar dat de focus op een bepaald onderdeel ligt. Daarnaast meent spreker dat je niet ieder kwartaal nieuwe cijfers hebt. In de memo kan elk kwartaal aandacht worden besteed aan de stand van zaken van een bepaald onderdeel en jaarlijks komen dan de harde cijfers.

Mevrouw De Man merkt dat Statenleden specifieke eisen hebben met betrekking tot de terugkoppeling en vraagt hoeveel Statenleden je dan nodig zou moeten hebben om die terugkoppeling te krijgen en wie daar dan uiteindelijk over beslist.

Met betrekking tot het vullen van de planmonitor geeft spreker aan dat zij een van de ambtenaren is die dat moet doen. De Staten hebben beleid gemaakt en een van de uitgangspunten daarbij is 50% betaalbaar. De informatie die in het beleid is vastgesteld zou je graag terug willen zien. Spreker hoort nu allerlei deelverzoeken die niet in het beleid staan, die Statenleden terug willen zien in de planmonitor en spreker vraagt om een reactie van de gedeputeerde en de andere leden.

De heer Hazeleger krijgt het idee dat de memo een soort nieuwsbrief of glossy wordt waarin onderdelen worden behandeld die de Staten interessant vinden. Daar heeft spreker geen behoefte aan en kan voor hem worden volstaan met de jaarlijkse monitor en dan gaat spreker als hij die informatie wil wel ergens een krant kopen.

Spreker is in verwarring over de overcapaciteit. Aan de ene kant zegt de gedeputeerde dat hij te weinig lastige projecten krijgt van gemeenten en dat de gemeenten niet in de rij staan.

Gedeputeerde Van Muilekom weerspreekt dat. Hij stimuleert gemeenten om hun projecten met knelpunten op tafel te leggen.

De heer Hazeleger geeft aan dat dat onvoldoende lukt en dat er te weinig belangstelling is voor een wachtrij. Dat is wat de gedeputeerde zei.

Gedeputeerde Van Muilekom stelt dat gemeenten niet hoeven te wachten als ze een plan aan de orde willen stellen. De gedeputeerde heeft liever dat gemeenten met meer plannen komen dan met minder. Als een gemeente om hulp vraagt dan is er dezelfde week iemand van de provincie op bezoek om over het plan te praten.

De heer Hazeleger vraagt zich dan af hoe het kan dat er dan zo een overcapaciteit is. Als iedereen zegt dat er te weinig wordt gebouwd, iedereen zoekt waar er meer gebouwd kan worden en tegelijkertijd de gedeputeerde zegt dat er een overcapaciteit aan plannen is, spreker komt daar niet uit.

De voorzitter geeft aan dat mevrouw De Man aan de commissie heeft gevraagd hoe zij geïnformeerd wil worden en meent dat daar meer duidelijkheid vanuit de commissie over moet komen.

Mevrouw Koelewijn meent dat de laatste vraag van de heer Hazeleger een technische vraag is. Dit betreft inzicht over hoe planvorming werkt en waarom er overcapaciteit nodig is om tot een bepaalde productie in woningbouw te komen.

Spreker sluit aan bij wat mevrouw De Widt aangaf, dat er gerapporteerd dient te worden op vastgestelde doelen, met een bepaalde frequentie. Spreker meent dat de nieuwsbrief illustratief is bedoeld.

Mevrouw De Man geeft aan het fijn te vinden om te horen dat de plancapaciteit 140% is omdat de laatste stand van zaken in de regionaal programmering een capaciteit van onder de 100% aangaf. Door de capaciteit van de ambtenaren bij gemeenten en de extra eisen die aan plannen worden gesteld gaan niet alle plannen door en dat zijn zaken waar de provincie iets aan kan doen. Daar gaat dit gesprek echter niet over.

De heer Schipper geeft aan een aantal standpunten met de heer Van Déun te delen. Spreker vraagt zich met betrekking tot het beteugelen van cowboys wel af hoe zich dat verhoudt tot het stemgedrag van de PVV in de Tweede Kamer.

Mevrouw De Jong heeft aangegeven dat je als provincie iets moet doen waar je het verschil kunt maken. Dat is ook wat door de SP bij de Regiodeal is aangegeven. Daar moet op gefocust worden en niet op nieuwsbrieven en vergadercircussen die niet leiden tot meer woningen.

Spreker heeft over waardevolle instrumenten gehoord zoals de flexpool en het uitplaatsen van bedrijven. De gemeente Utrecht heeft de regeling 'Van groot naar beter' voor mensen die kleiner willen gaan wonen en een regeling voor doorstromers uit de sociale huur. Spreker meent dat dat wel kruimelwerk is. Bij de bottlenecks is de olifant in de kamer niet benoemd. Om grote klappers te maken is geld voor infrastructuur nodig. Vorige week is er in de commissie M&M gesproken over dat het zo jammer is dat het geld van het Groeifonds is misgelopen. En spreker vindt dat ook jammer. Er is veel geld nodig om nieuwe woningbouwlocaties te ontsluiten, ook met OV. Zolang dat geld er niet is ben je met kruimelwerk bezig.

Er is consensus over dat betaalbare woningen nodig zijn en spreker stelt dat daar ook smeergeld voor nodig is. Bij de Merwedekanaalzone lijkt nu een redelijke verdeling van woningtypes te komen maar daar was wel geld vanuit het Rijk voor nodig. Zolang dat geld er niet is zal de opgave niet gehaald worden. Aan de SP zal het niet liggen en dat geldt ook voor het beteugelen van de marktwerking. Goed inzicht in wat er gebeurt is nuttig en noodzakelijk en gemeenten kunnen een goede bijdrage aan leveren door de monitor te vullen. Spreker meent dat de rol van de provincie beperkt is, alleen al op wettelijke basis.

Gedeputeerde Van Essen geeft aan dat er naar de commissie Omgevingsvisie een memo is gestuurd waarin geprobeerd inzicht te geven in het Programma Versnelling Woningbouw, regionaal programmeren, het Ontwikkelbeeld Amersfoort, het Verstedelijkingsperspectief Foodvalley, de Omgevingsvisie U-net en Utrecht nabij samenhangt. Het lijkt de gedeputeerde goed om deze commissie ook op deze memo te wijzen.

Vele sprekers hebben terecht de urgentie onderstreept. De gedeputeerde benadrukt dat hij merkt dat in bijna alle bestuurlijke gesprekken met verschillende partijen de urgentie bij iedereen op het netvlies staat gebrand. De urgentie is ook niet te onderschatten. Soms wordt zelfs de term woningnood gebruikt en de gedeputeerde meent dat dat een goede term is. De provincie is derhalve niet een roepende in de woestijn, de andere overheden en andere partijen voelen die urgentie ook. Dit probleem kan ook alleen samen met de andere overheden het hoofd geboden worden waar de provincie maar ook de andere overheden hun eigen rol in moeten spelen. Een van de rollen van de provincie is het geven inzicht in plannen en welke belemmeringen er in de realisatie zitten. De gedeputeerde ziet dat het regionaal programmeren veel inzicht geeft hierin. Dit is de eerste ronde en het regionaal programmeren is een groeimodel. Het zal dus de eerste keer niet perfect zijn maar het geeft wel inzicht. Er is ook gevraagd of er grote nieuwe klappers in zitten en de gedeputeerde licht toe dat als er een nieuw plan is voorzien in bijvoorbeeld Utrecht nabij dit een jaar later in een bestemmingsplan is gegoten. In het regionaal programmeren is wel te zien dat de pijplijn zich begint te vullen met concrete en nog minder concrete plannen en dat stemt hoopvol.

Er is ook gesproken over het krijgen van grip op wat er gebeurt. Deze behoefte leeft ook bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Het ministerie wil ook weten wat voor plannen er liggen bij provincies en gemeenten en welke barrières er zijn. De provincie is met VNG, IPO en het ministerie in gesprek om te kijken hoe er aan de informatiebehoefte tegemoet gekomen kan worden. De gedeputeerde merkt wel dat er bij gemeenten de vrees leeft dat ze in een bureaucratische drukte terecht komen en maandelijks enorme hoeveelheden informatie moeten aanleveren.

De gedeputeerde is het er mee eens dat het Rijk nodig is om de opgave te halen en meent dat iedereen er naar snakt dat de Woningbouwimpuls structureel wordt. Er wordt met VNG maar ook in de

Actieagenda wonen die door Aedes is opgesteld en waar IPO zich achter heeft geschaard aan gewerkt om dat los te krijgen. Infrastructuur is nodig om de woningnood te kunnen lenigen. Met betrekking tot het regionaal programmeren merkt de gedeputeerde dat het feit dat zaken als betaalbaarheid nu geagendeerd wordt en daar informatie over vragen soms best wat koudwatervrees geeft bij gemeenten. Dit opent tegelijkertijd wel het gesprek en de gedeputeerde merkt dat het op gang begint te komen. Dat is een goede eerste stap maar er zal ook gekeken moeten worden of het voldoende is. Voor een deel van de plannen is de betaalbaarheid nog niet bekend en daar zal de provincie goed de vinger aan de pols moeten houden.

De heer Suna geeft aan dat het belangrijk is om duidelijkheid te krijgen over wat je terugkrijgt van alle beleidsplannen die gemaakt zijn. Spreker is ook geen voorstander van het invullen van veel formulieren, het gaat om het boeken van resultaten. Spreker meent dat daar meer voor nodig is dan alleen faciliteren en ondersteunen, namelijk eisen stellen aan gemeenten. Daarbij moet ook naar het Rijk gekeken worden en spreker meent dat nu, met de formatie, het moment gepakt moet worden om de verhuurdersheffing af te schaffen met de voorwaarde richting de corporaties om de gelden te gebruiken om nieuwe huurwoningen te realiseren. Spreker vraagt of andere fracties het ondersteunen om hier werk van te maken.

De voorzitter geeft aan dat er op 9 juni tijd is gereserveerd en dat de vraag vanuit de PvdA en GroenLinks is om met mensen vanuit de corporaties in gesprek te gaan en vraagt of andere fracties die belangstelling deelt.

De heer Hazeleger geeft aan sociale huur belangrijk te vinden en stelt dat dit een deel van de woningmarkt is. Spreker vindt het belangrijk om het totale plaatje in de gaten te houden. Spreker snapt best waarom overcapaciteit ingepland moet worden omdat je er van uit moet gaan dat in de praktijk niet alles wordt gerealiseerd. De vraag van spreker is waarom het niet wordt gerealiseerd en vraagt of het mogelijk is dat de Staten ook eens wat ervaringen van gemeenten gaan horen over hoe zij de samenwerking met de provincie ervaren en waar zij tegenaan lopen met betrekking tot de realisatie van hun plancapaciteit. Spreker meent dat dat op 9 juni mooi zou kunnen.

Mevrouw De Jong geeft aan het belangrijk te vinden om gemeenten uit te nodigen bij de inhoudelijke conferenties en gaat ervan uit dat dat bij de middenuur ook het geval is. Met betrekking tot 9 juni merkt spreker op dat er misschien ook een keer met gemeenten gesproken moet worden. Het voorstel van GroenLinks en PvdA was om nu eens met corporaties te praten om van hen te horen wat hun problemen zijn en dat blijft het voorstel van spreker. Spreker stelt voor om te inventariseren over welke onderwerpen en met wie de Staten verder willen praten.

Mevrouw De Man vraagt hoeveel Statenleden er nodig zijn voor een bijeenkomst met corporaties. Spreker is er zelf geen voorstander van, mede door de opmerking van de heer Hazeleger. Spreker zou graag een breder beeld willen schetsen en spreker meent dat het niet in verhouding staat tot de rol van provincie omdat de gemeenten de prestatieafspraken maken met de corporaties. Spreker vraagt aan de voorzitter of al vaststaat dat 9 juni doorgaat.

De voorzitter licht toe dat dat niet het geval is. GroenLinks en de PvdA hebben de vraag gesteld en de voorzitter vraagt de fracties in de chat aan te geven of er interesse voor is, er kan ook met de griffier worden gemaaild. De voorzitter stelt vast nu geen uitsluitel te kunnen geven.

De voorzitter dankt de leden voor hun inbreng en geeft aan het een goed gesprek te hebben gevonden en dat het prettig is dat de tijd is genomen om verdiepingsvragen met elkaar te delen.

Mevrouw De Jong stelt dat er een soort toezegging is gedaan en stelt voor dat de griffie laat weten welke afspraken er precies zijn gemaakt.

De voorzitter stelt voor dat de griffie de opname afluistert om te horen welke harde afspraken er zijn gemaakt en dit bespreekt met de bestuursadviseur en de gedeputeerde en dat weer terugkoppelt aan de commissie.

De heer Suna vraagt of het college iets gaat doen richting de kabinetsformatie, bijvoorbeeld op het gebied van de verhuurdersheffing.

Gedeputeerde Van Muilekom geeft aan dat dit via meerdere lijnen naar voren is gebracht zoals vanuit de Actieagenda, het IPO en vanuit de Woondeal.

De voorzitter sluit de vergadering om 16.53 uur.

2.2 Statenbrief mastergrondexploitatie Hart van de Heuvelrug 2021 en Grondexploitatie Vliegbasis Soesterberg 2021

3 Ter Kennisname stukken

3.1 SB Toetsingskader groenafval maart 2021

3.2 SB Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley

3.3 SB Beleidsregel PFAS provincie Utrecht 2021

3.4 Memo Brief locatiekeuze Ronald McDonalddhuis

3.5 Memo Uitvoering Motie Blij met de Bij

3.6 SB aangaande het besluit tot wijzigen van de verordening subsidies POP3

3.7 Memo stand van zaken dossier Vinkeveense Plassen

3.8 Memo Antwoordbrief minister LNV op motie 103 Bescherm Haas en Konijn

3.9 SB Bezwaar tegen besluit Ministerie van EZK instemming verlenging

opsporingsvergunning koolwaterstoffen Utrecht

3.10 SB concept Integraal Ruimtelijk Perspectief van de Regio U16

4 Sluiting